

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW DZIECI I MŁODZIEŻY**
(NR 32)
z dnia 9 lipca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży (nr 32)

9 lipca 2025 r.

Komisja do Spraw Dzieci i Młodzieży, obradująca pod przewodnictwem poseł **Moniki Rosy (KO)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- **rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. (druk nr 1405) w zakresie działania Komisji.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Konrad Kostępski** p.o. dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli ze współpracownikami, **Joanna Repeć** p.o. dyrektor Zespołu Prawa Karnego Biura Rzecznika Praw Dziecka, **Alicja Bazan** i **Jakub Kasprzyk** radni Rady Młodzieżowej przy Parlamentarnym Zespole do spraw Młodzieży, **Piotr Aszkiełowicz** asystent przewodniczącej Komisji, **Martyna Kacała** i **Aleksandra Przepiórska** asystentki społeczne poseł Katarzyny Królak.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magdalena Kowalska** i **Grażyna Kućmierowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Monika Rosa (KO):

Dzień dobry.

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży.

Witam państwa posłów i zaproszonych gości. Przede wszystkim przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli: panią Ilonę Kielan-Glińską, wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego oraz panią Joannę Zowczak-Krajewską, wicedyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny. Witam panią Joannę Repeć, dyrektor Zespołu Prawa Karnego Biura Rzecznika Praw Dziecka. Witam przedstawicieli zaproszonych organizacji.

W porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia mamy rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. (druk nr 1405) w zakresie działania Komisji.

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 126 ust. 4 regulaminu Sejmu, skierował w dniu 25 czerwca bieżącego roku przedstawione przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli sprawozdanie z działalności NIK w 2024 r. do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w celu zaopiniowania. Jednocześnie marszałek Sejmu skierował to sprawozdanie do pozostałych komisji sejmowych w celu rozpatrzenia w swoim zakresie działania oraz przedstawienia uwag i wniosków do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej w terminie do 10 lipca.

Otrzymaliśmy materiały z trzech departamentów Najwyższej Izby Kontroli: Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego, Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny oraz Departamentu Zdrowia. Proszę o przedstawienie się i zreferowanie sprawozdania Najwyższej Izby Kontroli z działalności w 2024 r. w zakresie działania Komisji według wskazanej przez państwo kolejności.

Pełniąca obowiązki wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli Ilona Kielan-Glińska:

Dzień dobry państwu. Nazywam się Ilona Kielan-Glińska i pełnię obowiązki wicedyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

Szanowni państwo, zagadnienia dotyczące dzieci i młodzieży znajdują się w stałym zainteresowaniu Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego. W 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli w obszarze edukacji, nauki zrealizowała sześć planowych, koordynowanych kontroli, z czego dwie przeprowadził Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego, a cztery kontrole inne jednostki organizacyjne NIK.

Kontrole dotyczyły szkolnictwa zawodowego, realizacji programu „Laboratoria przyszłości” i kształcenia obronnego w klasach mundurowych szkół województwa świętokrzyskiego. Dwie doraźne kontrole dotyczyły: pierwsza – doradztwa zawodowego w szkołach województwa świętokrzyskiego, druga – realizacji szkolenia strzeleckiego oraz nauki udzielania pierwszej pomocy w szkołach województwa świętokrzyskiego. Wybrane ustalenia kontroli przeprowadzonych przez departament przedstawiliśmy w sprawozdaniu z działalności, które zostało państwu przekazane.

Obecnie departament przeprowadza kontrolę dotyczącą realizacji prawa do nauki dla dzieci ukraińskich w polskich szkołach. Jest to kontrola, którą Najwyższa Izba Kontroli realizuje we współpracy z najwyższymi organami kontroli Litwy, Czech, Słowacji, Ukrainy oraz niemieckiego kraju związkowego Hesji. Krajowa informacja o wynikach tej kontroli zostanie opublikowana w pierwszym kwartale przyszłego roku, a wspólny raport z kontroli międzynarodowej w drugiej połowie przyszłego roku.

Ponadto w 2024 r. kierownictwo i pracownicy Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego uczestniczyli, na zaproszenie sejmowej Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży, w konferencjach naukowych z cyklu spotkań związanych z obchodami 35-lecia Konwencji o prawach dziecka.

Serdecznie państwu dziękuję za uwagę i proszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania w tej części. Pozwolę sobie przekazać głos kolegom z Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny.

Pełniący obowiązki dyrektor Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli Konrad Kostępski:

Dzień dobry. Pani przewodnicza, szanowna Komisjo, nazywam się Konrad Kostępski, jestem pełniącym obowiązki dyrektorem Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Jest ze mną pani Joanna Zowczak-Krajewska, wicedyrektor departamentu.

Jeżeli chodzi o kontrole prowadzone przez Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny obejmujące dzieci i młodzież, pragnę poinformować, że sprawozdanie z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. nie zawiera wyników kontroli przeprowadzonych przez departament w zakresie działalności Komisji do Spraw Dzieci i Młodzieży. Warto jednak podkreślić, że corocznie realizujemy kontrolę wykonania budżetu państwa u rzecznika praw dziecka, co niewątpliwie ma pewien związek. W ubiegłym roku prowadziliśmy kontrolę u rzecznika praw dziecka za rok 2023 i wyniki tej kontroli były negatywne.

Kontrole, które rozpoczęły się w 2023 r., a zakończyły w roku 2024, obejmowały rozwój systemu opieki nad dziećmi do lat trzech, w tym realizację programu „Maluch+”, którego celem było zwiększenie dostępności terytorialnej miejsc w instytucjach opieki i na realizację którego w latach 2020–2021 wydatkowano 518,6 mln zł. Program odgrywał istotną rolę w zwiększeniu liczby instytucji opieki.

W kontroli systemu opieki nad dziećmi do lat trzech Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że działania ministra rodziny, pracy i polityki społecznej, a wówczas ministra rodziny i polityki społecznej, oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast przyczyniły się do rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w tej grupie wiekowej, były jednak niewystarczające dla zaspokajania potrzeb mieszkańców. Minister nie określił wskaźników realizacji programu, co uniemożliwiło NIK dokonanie oceny, w jakim zakresie jego cele zostały zrealizowane.

Głównymi przyczynami braku instytucji opieki w gminach oraz nieaplikowania przez gminy i ośrodki do programu „Maluch+” był roczny charakter programu realizowanego w latach 2020–2021 oraz niewystarczające środki własne gmin. NIK zwróciła również uwagę na brak zainteresowania ze strony rodziców taką formą opieki, co może wynikać z niewystarczającego upowszechnienia informacji o dostępnych możliwościach.

Szanowni państwo, w imieniu dyrektora Departamentu Zdrowia, pana Marcina Stolarczyka, pozwolę sobie odczytać przygotowany przez niego materiał. W 2024 r. Departament Zdrowia Najwyższej Izby Kontroli przeprowadził kontrolę planową P/24/047 „Ambulatoryjna opieka specjalistyczna dla dzieci finansowana ze środków publicznych”, która została poprzedzona kontrolą doraźną, rozpoznawczą. Wyniki kontroli zostały zatwierdzone w marcu 2025 r. i opublikowane w maju 2025 r. Głównymi ustaleniami poczynionymi w toku kontroli było pogorszenie dostępności świadczeń w stosunku do lat poprzednich. Pomimo zniesienia limitów

w 2021 r. w większości poradni ambulatoryjnej opieki specjalistycznej wydłużył się czas oczekiwania i wzrosła liczba dzieci oczekujących na wizytę. Minister zdrowia nie wprowadził rozwiązań wspierających rozwój AOS na obszarach bez świadczeniobiorców. Zaniechał także prac nad międzyresortową strategią działań na rzecz zdrowia dzieci. Narodowy Fundusz Zdrowia ograniczył liczbę nowych konkursów, jedynie aneksując dotychczasowe umowy, co ograniczyło możliwość wejścia nowych podmiotów i nie poprawiło dostępności usług. Wydłużyły się kolejki oczekujących na udzielenie świadczeń zdrowotnych. Średni czas oczekiwania na wizytę wzrósł m.in. w poradni genetycznej o 223 dni dla przypadków stabilnych. Największe kolejki dotyczyły poradni alergologicznych, okulistycznych i neurologicznych. Występowały różnice regionalne w dostępności usług, które znacząco różniły się między poszczególnymi województwami, na przykład w okulistyce dziecięcej czas oczekiwania wahał się od 36 do 400 dni. Najczęściej występujące nieprawidłowości po stronie świadczeniodawców dotyczyły m.in. niezrealizowania świadczeń zgodnie z harmonogramami, braków dokumentacji medycznej, niedostatecznego informowania pacjentów. Najwyższa Izba Kontroli wskazała również na problem słabej współpracy pomiędzy lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej a lekarzami ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, przejawiającej się brakiem przepływu informacji, co opóźniało diagnostykę i wydłużało leczenie. Zidentyfikowano także problem starzenia się kadry medycznej oraz niewystarczające działania systemowe ministra zdrowia, które mogą pogłębić w przyszłości problemy z dostępnością do AOS dla dzieci.

Najwyższa Izba Kontroli w zakresie działania Komisji w odniesieniu do problematyki systemu ochrony zdrowia w okresie objętym analizowanym sprawozdaniem przeprowadziła następujące kontrole: kontrolę o charakterze planowym P/23/077 „Opieka psychiatryczna nad dziećmi i młodzieżą”, koordynowaną przez delegaturę NIK w Poznaniu, oraz kontrolę doraźną D/23/510 „Wykonywanie obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci i młodzieży”, której koordynatorem była delegatura NIK w Rzeszowie. Syntetyczny opis wyników tych dwóch kontroli został zamieszczony na stronach 113–115 przekazanego do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdania z działalności Najwyższej Izby Kontroli w 2024 r. Pełna treść informacji o wynikach kontroli znajduje się na stronie internetowej Najwyższej Izby Kontroli w zakładce Kontrola. Dziękuję państwu.

Przewodnicząca poseł Monika Rosa (KO):

Bardzo państwu dziękuję.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zadać pytanie? Nie. Czy ktoś z zaproszonych gości chciałby zadać pytanie? Jeśli nie, to zamykam dyskusję.

Przechodzimy do zaopiniowania dla Komisji do Spraw Kontroli Państwowej merytorycznej działalności NIK w 2024 r. w zakresie działania naszej Komisji. Proponuję, aby Komisja pozytywnie zaopiniowała przedstawione sprawozdanie. Czy słyszę sprzeciw w tej kwestii? Jeśli nie – a nie słyszę – stwierdzam, że Komisja przyjęła pozytywną opinię. Informuję, że Komisja uchwaliła opinię w powyższej sprawie, którą prześlemy do Komisji do Spraw Kontroli Państwowej.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzisiejszego posiedzenia. Bardzo państwu dziękuję za obecność i sprawozdanie.